

přiměřené (§§ 91, 139, 166 a j. obč. zák.); tu zjevno, že dokud svazek trvá, možno v zásadě žádati zvýšení, jakmile se buď majetkové poměry povinného zlepšily nebo potřeby oprávněného zvýšily. K tomu § 1481 obč. zák. a jud. čís. 245, 244. Ale pro pensí takových předpisů není. Že sám dovolatel, aby se mohl hájiti právním pravidlem, že pro minulost se výživné neposkytuje (nemo pro praeterito alitur), staví se na stanovisko alimentace, nic nevadí, jen když jinak celému nároku odporuje, neboť ani jeho právní konstrukce soud neváže, rozhodný jest jen jeho návrh. Konečně nelze, ač toho ani od stran ani od nižších stolic nebylo vzpomenuť, nepoukázati na zákony o agrární reformě, jež se i pense zaměstnanců zemědělských na zabraném (velikém) majetku pozemkovém dotýkají. Tu jest předem zákon z 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n. Ten v § 3 jedná o dodatečném zajištění pensijních požitků zvláštními fondy. Z toho pro žalobce nic neplyne. Dále jest tu zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., jímž se upravují zaopatřovací požitky řečených zaměstnanců. Z toho by pro žalobce něco snad plynouti mohlo, zvláště vzhledem k § 4 (§ 3), 11 a 12, ale teprv od 1. ledna 1920 (§ 3), pak-li jsou tu všechny podmínky, zvláště tedy, jde-li o veliký majetek ve smyslu záborového zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. Ale na onen zákon žaloba podaná dne 2. srpna 1920, kdy ještě týž neexistoval, založena není, a o podmínkách jeho, jsou-li dány, se nejednalo. Kdyby činil žalobce nárok z něho, byl by to jiný důvod, jenž by činil vše to, o čem se v tomto sporu jednalo, docela zbytečným. O tom tu tedy rozhodovati nelze, ježto ve vyšších stolicích ani strana důvod žaloby změniti nemůže (§ 483 odstavec třetí), neřku-li soud sám. Tento zákon (čís. 130 ai 1921) však nejjasněji dokazuje, že tato žaloba je bezdůvodná, že bez zákonné úpravy ani soukromý pensista zvýšení pense žádati nemůže.

Čís. 1270.

Za odklad exekuce lze žádati i před podáním exekučního návrhu. Žádost tu nutno ihned vyřídití a nelze s vyřízením čekatí, až exekuční návrh bude podán. Došel-li pak exekuční návrh dříve, než vyřízena žádost o odklad exekuce, nutno i tento návrh bez odkladu vyřídití.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1921, R I 1290/21.)

Usnesením ze dne 23. srpna 1921 povolil první soud odklad exekuce vyklizením místností na 2 měsíce, usnesením ze dne 24. srpna 1921 zamítl pak návrh na povolení exekuce vyklizením, poukávav na své rozhodnutí z předchozího dne. Rekursní soud vyhověl stížnosti vymáhajícího věřitele do usnesení ze dne 24. srpna 1921 v tom směru, že povolil exekuční vyklizení místností, nevyhověl však návrhu, pokud se domáhal neprodávého výkonu exekuce, stížnostem pak obou stran do usnesení ze dne 23. srpna 1921 vyhověl v tom směru, že usnesení to zrušil a nařídil prvému soudu, by, proveda šetření, znovu rozhodl. Důvody: Rozhodnutí prvního soudu odporuje zákonu, neboť ustanovení § 42 ex. ř. předpokládá předchozí povolení exekuce a nelze tedy odložití exekuci, která dosud povolena nebyla. Bylo proto rekursu v tomto směru vyhověno. Usnesení ze dne 23. srpna 1921 bylo zrušeno, ježto dosavadní šetření neposkytuje rekursnímu soudu spolehlivého podkladu pro věcné rozhodnutí.

Důsledkem toho bylo návrh vymáhající strany na neprodlený výkon exekuce zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Nelze sice přisvědčiti názoru rekursního soudu, že ustanovení § 42 ex. ř. předpokládá předchozí povolení exekuce a že nemůže býti odložena exekuce dosud nepovolená. Ve svém usnesení ze dne 12. srpna 1921 uznal soud rekursní správně, že strana povinná byla oprávněna žádati za odklad exekuce ještě před podáním exekučního návrhu, poněvadž by za exekučního řízení po případě již neměla možnosti s úspěchem za odklad žádati. Když tomu tak, má povinná strana zajisté nejen na tom právní zájem, nýbrž i nárok, aby její návrh bez zbytečného průtahu byl vyřízen. Pouhé založení takového návrhu a vyčkávání, až druhá strana podá exekuční návrh, odporovalo by ustanovení § 84 j. ř. Přes to však není dovolací rekurs odůvodněn. Vymáhající strana navrhla exekuci vyklizením místností na základě usnesení ze dne 25. února 1921, které, jsouc právoplatným, nahraňuje podle § 4 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. platnou výpověď. Podle § 575, odstavec třetí c. ř. s. pozbývá výpověď platnosti, nebyla-li do 14 dnů po uplynutí lhůty k vyklizení navržena exekuce. Vymáhající strana byla tedy oprávněna, chtěla-li výpověď zachovati v platnosti, ve lhůtě právě uvedené exekuční návrh podati a má tedy rovněž právní zájem a nárok, aby její návrh byl vyřízen. Na okolnost, že byl již před tím prvním soudem povolen odklad vyklizení, nemohou se rekurenti odvolávat, poněvadž povolení odkladu bylo rekursním soudem zrušeno. Avšak ani ta okolnost, že žádost za odklad byla podána dříve, než návrh exekuční, nemůže býti povolení exekuce na překážku. Účelem odložení exekuce jest, zabrániti škodlivé pro dlužníka změně dosavadního stavu, tedy zameziti v ý k o n exekuce (viz materialie k § 42 ex. ř.). Povolením exekuce se však dosavadní stav v tomto případě nijak nemění a strana povinná nijaké újmy netrpí, zvláště když návrh na neprodlený výkon exekuce byl zamítnut a k výkonu tedy nebude přikročeno, dokud se o žádosti za odklad nerozhodne.

Čís. 1271.

Žalobou dle § 35 ex. ř. lze uplatňovati započítatelnou pohledávku, třebaže bylo lze namítati ji započtením již ve sporu, z něhož vzešel exekuční titul.

Bylo-li prozatímním opatřením stanoveno výživné vyšší než konečným rozsudkem, není pobíratel povinen, je vraceti. V opačném případě musí mu však zavázaný rozdíl nahraditi.

Pro vyměření výživného není směrodatným existenční minimum oprávněného.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1921, Rv I 471/21.)

Žalované manželce byla povolena na základě rozsudku ze dne 12. listopadu 1919 vydaného ve sporu Cg VI 182/17 proti manželovi exekuce